

UVOD V POSLOVANJE IZPIT

1. VPRAŠANJE (5 točk)

Hitrost obračanja obratnih sredstev na povprečno stanje obratnih sredstev. Katera trditev je pravilna?

- a) Hitreje kot se obračajo obratna sredstva pri danem obsegu poslovanja, manjši je koeficient njihovega obračanja, večje bo njihovo povprečno stanje in manj virov bo podjetje potrebovalo za njihovo financiranje.
- b) Hitreje kot se obračajo obratna sredstva pri danem obsegu poslovanja, večji je koeficient njihovega obračanja, večje bo njihovo povprečno stanje in manj virov bo podjetje potrebovalo za njihovo financiranje.
- c) Počasneje kot se obračajo obratna sredstva pri danem obsegu , manjši je koeficient njihovega obračanja, večje bo njihovo povprečno stanje in manj virov bo podjetje potrebovalo za njihovo financiranje.
- d) Počasneje kot se obračajo obratna sredstva pri danem obsegu poslovanja, večji je koeficient njihovega obračanja, večje bo njihovo povprečno stanje in manj virov bo podjetje potrebovalo za njihovo financiranje.
- e) Hitreje kot se obračajo obratna sredstva pri danem obsegu poslovanja, večji je koeficient njihovega obračanja, manjše bo njihovo povprečno stanje in manj virov bo podjetje potrebovalo za njihovo financiranje.

2. VPRAŠANJE (5 točk)

Elastičnost neke produkcijske funkcije je 1,5 . Katera trditev je pravilna v tem primeru?

- a) Donosi obsega v proizvodnji so padajoči, celotni stroški naraščajo počasneje kot obseg proizvodnje, elastičnost povprečnih stroškov je manjša od nič
- b) Donosi obsega v proizvodnji so padajoči, celotni stroški naraščajo hitreje kot obseg proizvodnje, elastičnost povprečnih stroškov je večja od nič
- c) Donosi obsega v proizvodnji so naraščajoči, celotni stroški naraščajo hitreje kot obseg proizvodnje, elastičnost povprečnih stroškov je manjša od nič.
- d) Donosi obsega v proizvodnji so padajoči, celotni stroški naraščajo počasneje kot obseg proizvodnje, elastičnost povprečnih stroškov je večja od nič.
- e) Donosi obsega v proizvodnji so naraščajoči, celotni stroški naraščajo počasneje kot obseg proizvodnje, elastičnost povprečnih stroškov je manjša od nič.

3. VPRAŠANJE (5 točk)

V ekonomski teoriji predpostavljamo, da podjetje vse kar proizvede tudi proda. Kateri dve kategoriji v računovodskih izkazih bi bili enaki, če bi ta predpostavka držala tudi v praksi:

- a) stroški bi bili enaki izdatkom
- b) prihodki bi bili enaki prejemkom
- c) prihodki bi bili enaki odhodkom
- d) odhodki bi bili enako stroškom**
- e) odhodki bi bili enaki izdatkom

4. VPRAŠANJE (5 točk)

Metoda >>stroški plus<<

- a) je metoda, ki se najpogosteje uporablja za oblikovanje prodajnih cen v trgovini; marža, ki jo dodamo nabavni ceni trgovskega blaga, v celoti predstavlja trgovčev dobiček.
- b) je metoda oblikovanja prodajnih cen, pri kateri stroškom na eno enoto proizvoda dodamo pribitek, ki predstavlja dobiček; dve njeni različici se razlikujeta po tem, ali pribitek obračunamo od nabavne ali prodajne cene za enoto proizvoda.
- c) je metoda oblikovanja prodajnih cen, pri kateri stroškom na eno enoto proizvoda dodamo pribitek, ki predstavlja dobiček; problem, ki se pri tem pojavi je, da podjetje premalo pozornosti namenja tržnem povpraševanju.**
- d) je metoda oblikovanja prodajnih cen, pri kateri stroškom na eno enoto dodamo pribitek, ki predstavlja dobiček; ta dobiček je del marže
- e) je metoda, ki se najpogosteje uporablja za oblikovanje prodajnih cen v trgovini, ki ga obračunamo kot maržo, pokriva vse stroške, vključno z nabavno vrednostjo trgovskega blaga

5. VPRAŠANJE (5 točk)

Za produkcijsko funkcijo z dvema produkcijskima faktorjema, delom in kapitalom, smo izračunali elastičnost produkta glede na kapital, ki znaša 0,8. Kaj to pomeni?

- a) Elastičnost produkta glede na kapital pove, da se skupni produkt poveča za 0,8%, če se obseg zaposlitve obeh produkcijskih faktorjev poveča za 1%
- b) Elastičnost produkta glede na kapital pove, da se obseg zaposlitve kapitala poveča za 0,8%, če se skupni produkt poveča za eno enot
- c) Elastičnost produkta glede na kapital pove, da se skupni produkt poveča za 80%, če se obseg zaposlitve kapitala poveča za 1% ob nespremenjenem obsegu zaposlitve dela.
- d) Elastičnost produkta glede na kapital pove, da se skupni produkt poveča za 0,8 enote, če se obseg zaposlitve kapitala poveča za eno enoto ob nespremenjenem obsegu zaposlitve dela
- e) Elastičnost produkta glede na kapital pove, da se skupni produkt poveča za 0,8%, če se obseg zaposlitve kapitala poveča za 1% ob nespremenjenem obsegu zaposlitve dela..

Pri vprašanjih od 6 do 8 je možnih več pravih odgovorov. Štejejo samo popolni odgovori!

6. VPRAŠANJE (5 točk)

Spodnje trditve se nanašajo na delitev stroškov. Katera od njih je pravilna?

- a) Kadar stroške delimo po naravnih vrstah, nas zanima kako se stroški spreminjajo, če se spreminja obseg poslovanja pri delitvi stroške delimo na variabilne in fiksne
- b) Kadar stroške delimo po naravnih vrstah nas zanima katera poslovna prvina jih povzroča, pri tej delitvi stroške delimo na stroške storitev, stroške dela, stroške predmetov dela, in stroške delovnih sredstev
- c) Kadar stroške delimo na variabilne in fiksne nas zanima kako se stroški spreminjajo, če se spreminja obseg poslovanja pri tej delitvi velja, da se fiksni stroški ne spreminjajo, če se spreminja obseg poslovanja.

Manka 1

7. VPRAŠANJE (5 točk)

Kaj od spodaj navedenega velja za mejne stroške. Obkrožite pravilne trditve!

- a) Mejni stroški so prirast v celotnih stroških, ki je posledica povečanja proizvodnje za eno enoto
- b) Mejni stroški se izračunajo kot razmerje med spremembo v celotnih stroških in spremembo v količini skupnega produkta

8. VPRAŠANJE (5 TOČK)

V obravnavanem podjetju se je lani proizvodnja povečala za 15%. Število opravljenih ur se je povečalo za 5%. Izmet se je zmanjšal za 1,8%, stopnja izkoriščenosti strojev pa je narasla za

2%. Cene poslovnih učinkov so se v povprečju povečale za 12% , cene poslovnih prvin pa za 8%.

- a) Vpliv inflacije je bil za podjetje ugoden
- b) Produktivnost dela se je povečala
- c) Nominalna ekonomičnost je zrasla bolj kot realna ekonomičnost

9. VPRAŠANJE (7 točk)

Grafično ponazorite simetričnost kratkoročne funkcije $Q = f(L, Z_0)$. Označite tri področja produkcije in njihove meje

10. VPRAŠANJE (6 točk)

Podjetje je imelo v določenem letu povprečna sredstva v višini 200.000 EUR pri čemer je stopnja zadolženosti znašala 40% . V tem letu je podjetje doseglo prihodke v višini 96.000 EUR, ekonomičnost celotnega poslovanja je znašala 1,2. Izračunajte kazalnika rentabilnosti z vidika podjetja (ROA) in z vidika lastnika (ROE)

11. VPRAŠANJE (6 točk)

Podjetje razpolaga z zmogljivostmi za proizvodnjo 32.000 proizvodov. Prodajna cena proizvoda je 8,50 EUR, variabilni stroški na enoto proizvoda so 6,5 EUR, fiksni stroški podjetja so 45.000 EUR. Izpeljite obrazec za izračun točke preloma pri predpostavki proporcionalnih variabilnih stroškov in izračunajte pri kateri stopnji izkoriščenosti kapacitet podjetje doseže točko preloma!

Izpeljava:

Izračun:

12. VPRAŠANJE (6 točk)

Podjetje >>Obutev<< je v preteklem letu in predpreteklem letu proizvedlo količine proizvodov z naslednjimi cenami za enoto svojih proizvodov

Proizvodi	Proizvedene količine v letu 2008	Proizvedene količine v letu 2009	Prodajne cene enote v letu 2008 (v EUR)	Prodajne cene enote v letu 2009 (v EUR)
Moški čevlji	100.000 enot	80.000 enot	30	50
Otroški čevlji	200.000 enot	120.000 enot	20	40
Ženski čevlji	80.000 enot	100.000 enot	50	80

Podjetje je v letu 2008 porabilo 15.000 ur dela, v letu 2009 pa 16.000 ur dela za navedeno količino proizvodov. Izračunajte in odgovorite ali se je produktivnost dela v letu 2009 povečala ali zmanjšala glede na predhodno leto in za koliko odstotkov se je spremenila

13. VPRAŠANJE (6 točk)

V podjetju >>Igrače<< proizvajajo vlakce in avtomobilčke za katere so v spodnji tabelo podani podatki o proizvedenih količinah in nastalih stroških

Proizvod	Količina (enote)	Neposredni stroški dela	Neposredni stroški materiala	Splošni stroški proizvodnje	Splošni stroški nabave, prodaje in uprave	Vsi stroški
Vlakci	2.000,000	5 mio EUR	3 mio EUR			
Avtomobilčki	1.000,000	3 mio EUR	2 mio EUR			
Skupaj				15,6 mio EUR	6,4 mio EUR	

Izračunajte lastni ceni vlakca in avtomobilčka s pomočjo kalkulacije z dodatki, če so osnova za razdelitev splošnih stroškov proizvodnje vsi neposredni stroški, osnova za razdelitev splošnih stroškov nabave, prodaje in uprave pa neposredni stroški dela!

14. VPRAŠANJE (5 točk)

Amortizacija z vsoto letnih števil 300.000 n=5 let

15. VPRAŠANJE (4 točke)

Zmogljivost v določenem podjetju omogočajo maksimalno proizvodnjo 200.000 proizvodov. Pri povečanju obsega proizvodnje od 80.000 na 140.000 enot se celotni stroški povečajo z 30.000 EUR na 36.000 EUR. Izračunajte koliko znaša elastičnost **povprečnih** stroškov in jo **konkretno** interpretirajte!